

Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми економічного ризику: аналіз та управління» (26-28 жовтня 1998 р.). – Київ: Міносвіти України, КНЕУ, 1998. – с.8-9.

3. Вітлінський В. В. Кредитний ризик комерційного банку: [нав. посібн.] / В. В. Вітлінський, О.В. Пернарівський, Я.С. Наконечний, Г.І. Великоіваненко; за ред. В. В. Вітлінського. – Київ: Т.-во «Знання», КОО, 2000. – 251с.

4. Вітлінський В. В. Ризикологія в економіці та підприємстві [монографія] / В. В. Вітлінський, Г. І. Великоіваненко. – Київ: КНЕУ, 2004. – 480 с.

5. Зубок М. І. Безпека банків / М.І. Зубок. – Київ : КНЕУ, 2002. – 306 с.

6. Кириченко О. А. Проблеми управління економічною безпекою суб'єктів господарювання: [монографія] / [О. А. Кириченко, М. П. Денисенко, В. С. Сідак, С. М. Лаптев, С. А. Єрохін, О. І. Захаров, П. Я. Пригунов та ін.]. – Київ: ІМБ Університету економіки та права «КРОК», 2010. – 412с.

7. Клапків М. С. Питання етимології економічного ризику / М. С. Клапків // Фінанси України. – 2001. – №4. – С. 14-20.

8. Марущак С. М. Комплексна оцінка ризику в процесі забезпечення економічної безпеки підприємства / С. М. Марущак // Збірник ЧДУ ім. П. Могили «Наукові праці: Економіка». – Том 99. – С.108-114.

9. Ястремський О. І. Основи теорії економічного ризику: Навч. посіб. для студентів екон. спец. вищ. навч. закладів / О. І. Ястремський. – Київ: ИНЭКС, 1997. – 170 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ ЗДІЙСНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ

Світлична В. Ю., канд. екон. наук, Хаммуд Т. В., магістр, Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

Фінансово-економічної безпеки підприємств виступає запорукою стійкого розвитку країни та фундаментом національної безпеки. Питання забезпечення фінансово-економічної безпеки актуалізуються, адже щодня підприємства змушені мінімізувати негативний вплив факторів оточуючого макро- і мікро-середовища.

Наявність численних загроз здійснення діяльності постійно вимагає пошуку новітніх методів забезпечення фінансово-економічної безпеки, що базуються на ефективному інформаційно-аналітичному забезпеченні.

Основні теоретичні та методичні питання інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємств знайшли своє відображення у дослідженнях: Баланди А. Л., Варенко В. М., Мойсеєнко І. П., Позднишева Є. В., Пригунова П. Я., Садчикова І. В., Чергенця Е. В. [2; 3; 6; 8; 9; 11; 13] та інших [5; 7; 10; 12].

Повна, достовірна інформація суттєво підвищує ефективність системи фінансово-економічної безпеки підприємства. Саме це і підтверджує важливість інформаційно-аналітичного забезпечення прийняття рішень у сфері управління безпекою. Вважаємо, що під «інформаційно-аналітичного забезпеченням фінансово-економічної безпеки підприємства» вірним буде розуміти цілеспрямовану взаємодію людського інтелекту (аналітика) і наявної вихідної

інформації (відкритої та/або конфіденційної) з метою отримання споживачем інформації нового вивідного знання, що сприяє прийняттю оптимальних управлінських рішень.

Метою інформаційно-аналітичного забезпечення повинно виступати виявлення схем шахрайства, обману у сфері діяльності підприємства, що дозволяє мінімізувати їх вплив та не допустити потрапляння підприємства у ситуації некерованого ризику.

Існуючі сьогодні підходи до створення інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства поділяються на два типи:

- підхід як до процесу створення та захисту інформаційної складової її безпеки підприємства;

- підхід як до системи з формування інформаційного ресурсу діяльності підприємства з метою забезпечення функціонування системи фінансово-економічної безпеки [2].

Досліджуючи тісний та взаємообумовлюючий вплив фінансово-економічної безпеки та її інформаційно-аналітичного забезпечення підтверджується теза про необхідність ефективної інформаційно-аналітичної діяльності. Остання включає одержання великого обсягу достовірної інформації ззовні та з внутрішнього середовища, її систематизацію, аналіз, оцінку й виявлення оптимальних, з погляду безпеки, варіантів поведінки.

Отже, варто розрізнити два рівні інформаційно-аналітичної діяльності:

- аналітичний процес (аналітику) – процес аналізу наявної інформації та створення нового знання, це робота інтелекту. Результатом аналітичної діяльності є вторинні документи, що є інформаційною моделлю не первинного документа, а моделлю проблеми;

- інформаційну діяльність – це обслуговування аналітичного процесу (матеріальне, оперативно-технічне, архівне тощо) [9].

На думку Ареф'євої О. В. до кола основних принципів формування інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства можна віднести: цілеспрямованість (орієнтація аналітичної діяльності на досягнення конкретних цілей вирішуваних завдань (результатів в практичній діяльності); системність (комплексний аналіз вирішуваних проблем з урахуванням їх місця, ролі і взаємозв'язків в загальній структурі забезпечення діяльності організації); актуальність (аналітична діяльність повинна витікати з потреб практики, мати високу міру важливості в даний момент, в цій ситуації, для вирішення конкретної проблеми); сучасність (отримання і видача результатів аналітичній діяльності в необхідні терміни, в зручному виді і у формі, призначеній для безпосереднього використання адресатом) [1].

Підтримуємо точку зору Горячківської І.В., що завданнями інформаційно-аналітичної діяльності щодо забезпечення належного рівня фінансово-економічної безпеки підприємства виступають:

- 1) забезпечення своєчасного надходження надійної і всебічної інформації по питаннях, що цікавлять керівництво;

2) опис сценаріїв дій конкурентів, здійснення постійного моніторингу подій у зовнішній конкурентному середовищі і на ринку, які можуть мати значення для інтересів підприємства;

3) забезпечення безпеки власних інформаційних ресурсів [4].

Отже, інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки підприємства є важливим елементом управління фінансово-економічною безпекою підприємства. І здійснення інформаційно-аналітичного забезпечення дозволить підприємству швидко адаптуватися до стрімких змін економічних подій, здійснювати ефективну роботу із моніторингу зовнішнього середовища, передбачувати можливі потенційні загрози, а також розробляти основних дій із мінімізації їх впливу.

Список використаних джерел:

1. Ареф'єва О. В., Кузенко Т. Б. Економічні основи формування фінансової складової економічної безпеки // Актуальні проблеми економіки. 2009. – №1. – С.98-103.

2. Баланда А. Л. Інформаційно-аналітичне забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності: стан та перспективи // Управління проектами та розвиток виробництва: Зб.наук.пр. Луганськ: вид-во СНУ ім. В. Даля,2011. – № 1(37). – С. 150-155.

3. Варенко В. М. Інформаційно-аналітична діяльність : навч. посіб. / В. М. Варенко. – Київ : Університет «Україна», 2014. – 417 с.

4. Горячківська І. В. Теоретичні підходи до трактування поняття інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки суб'єктів господарювання // Вісник Черкаського університету. – 2016. – № 1. – С.24-31.

5. Захаров І. В., Філіпов Я. Л. Основи інформаційно-аналітичної діяльності. – Київ: Центр учбової літератури, 2013. – 336 с.

6. Мойсеєнко І. П., Демчишин М. Я. Інформаційно-аналітичне забезпечення фінансової безпеки суб'єктів господарювання // Актуальні проблеми економіки: наук. економ. журнал. – 2009. – № 10. – С. 239-245.

7. Пастернак-Таранушенко Г. Економічна безпека держави. Статистика процесу забезпечення: підручник для ВУЗів. – Київ: Кондор, 2002. – 303 с.

8. Позднишев Є.В. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки підприємництва (методи та їх застосування): навчальний посібник. – Київ : Видавець Позднишев, 2007. – Кн.1. – 89 с.

9. Пригунов П.Я. Інформаційно-аналітичне забезпечення підприємницької діяльності в сфері економічної безпеки. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4247>.

10. Пономаренко В.С., Клебанова Т.С., Чернова Н.Л. Экономическая безопасность региона: анализ, оценка, прогнозирование [Монография]. Харьков : ИД «ИНЖЭК», 2004. – 144 с.

11. Садчикова І.В., Садчиков В.С. Концептуальні засади інформаційно-аналітичного забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства / Фінансові дослідження. – 2016. – №1. С.87-95.

12. Сорока Р. С., Сорока М. П. Значення інформаційно-аналітичної діяльності в забезпеченні економічної безпеки підприємства // Науковий вісник НЛТУ України. 2012. – Вип. 22.13. – С. 317-322.

13. Чергенець Е. В., Зайцев А. В., Позднишев Є. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення безпеки підприємництва (збір та пошук інформації): навч. посібн. Кн. 2 / За заг. ред. Є. В. Позднишева. – Київ : Вид-ць «Позднишев», 2007. – 74 с.